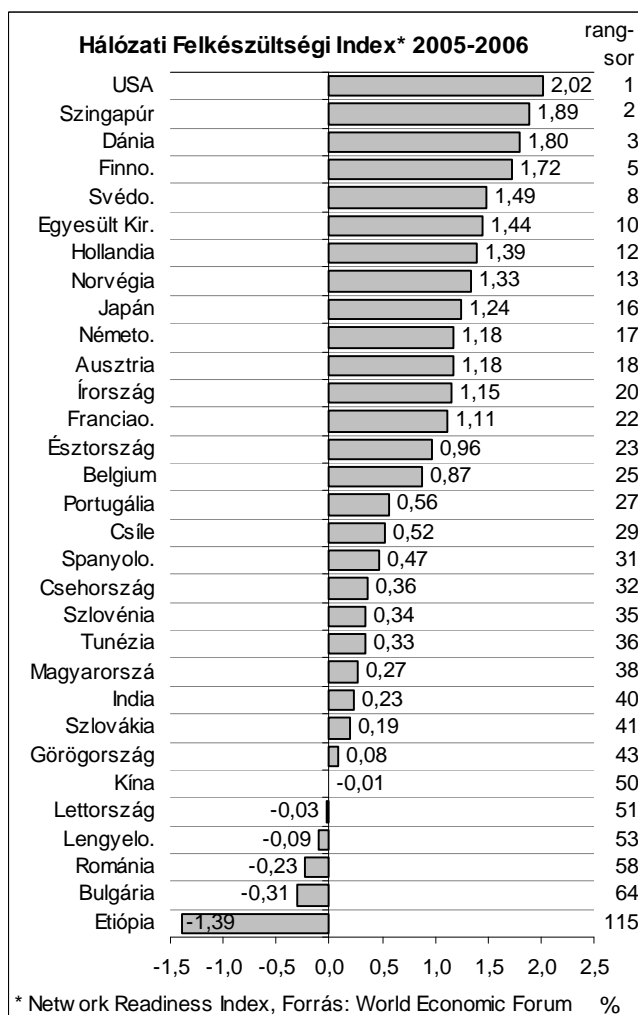

A jövő évre előirányzott adó és járulékelések negatív hatásait némileg enyhítheti az ipari ágazatok jó teljesítményének folytatódása, amiben továbbra is az export húzóerejének lehet meghatározó szerepe. Szerencsés egybeesés ugyanis, hogy a kiigazítási politika nyereségességet és versenyképességet csökkentő intézkedéseire rendkívül kedvező európai konjunkturális környezetben kerülhet sor. A német Ifo gazdaságkutató intézet üzleti bizalmi indexe (Ifo BCI) decemberben rekordmagasságba emelkedett, és a következő fél évre vonatkozó várakozásokban is folyamatos javulás mutatkozik. Kérdéses, hogy legfontosabb üzleti partnerországunk gazdasági fellendülése mennyire képes ellensúlyozni az inflációs kockázatokat, és a növekvő munkaerőpiaci feszültségeket. A fogyasztói árak már 2006 második félévében dinamikusan emelkedtek, és a monetáris tanács várakozásai szerint az infláció számottevő mérséklődésére csak 2007 második félévében lehet számítani. Eurostat adatai alapján hazánkban a munkaképes korú lakosság 61,4%-a jelenik meg a munkaerőpiacon, ami Málta után a legalacsonyabb mutató az Unióban (EU átlag: 70,2%). Emellett a munkanélküliség nem csökkent, az elmúlt egy évben 1 százalékponttal 7,4%-ra emelkedett. Az ipari termelés továbbra is 10% körüli ütemben bővül, az építőipar az elmúlt két hónapban kissé lendületre kapott, de a szerződésadatokból kiindulva a rövidtávú kilátások nem javultak. A külkereskedelmi deficit mérséklődése is folytatódott, az export-növekedés üteme euróban számolva megközelítette a 20%-ot. A szálláshelyeken a belföldi vendégforgalom részben ellensúlyozta a külföldi vendégek számának az egy évvel ezelőtti szinttől való elmaradását. Összességében csökkent a vendégforgalom, de a szállásdíj-bevétel kismértékben nőtt.

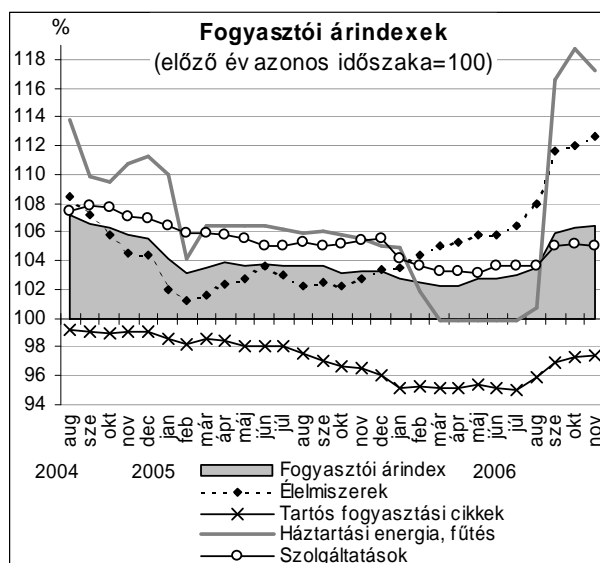
Kommunikációs és információs technológiák kihasználása

A Világgazdasági Fórum (WEC) 2005-2006-ban elkészítette 115 ország összehasonlító elemzését, az országok információs és kommunikációs technológiai fejlettsége alapján. Az eredményeket ismertető tanulmány arra hívja fel a figyelmet, hogy az egyre összetettebb, és egyre dinamikusabb gazdasági folyamatok kihívásainak azok az országok tudnak sikeresen megfelelni, amelyek mechanizmusokat fejlesztettek ki a kormányzat, az üzleti szektor és a civil szféra közötti kommunikáció és kooperáció elősegítésére, és ezzel egyben az oktatás társadalmi és gazdasági hasznosságát is előtérbe helyezték. Az ilyen irányú fejlesztések hatásossága jelentősen függ attól, hogy az ország milyen mértékben képes kiaknázni az információs és kommunikációs technológiákban rejlő lehetőségeket. Az elemzők által számított Hálózati Felkészültség Index (NRI, Network Readiness Index) egy relatív mutatója az országok információs és technológiai fejlettségi szintjének és egyben annak, hogy az ebben rejlő lehetőségeket mennyire képesek kihasználni a szervezetek és egyének közötti kommunikációban és együttműködésben. Az NRI mutató alapján Magyarország a 38. helyen, azaz a vizsgált 115 ország első egyharmadának határán áll. A mutató hazánkat közel azonos szintre helyezi Szlovákiával, és az új EU tagok között lemaradást tulajdonít Lettországnak és Lengyelországnak. Az új EU tagországgént előkelő 23. helyre került Észtország, de Csehország is néhány helyezéssel (32. hely) előttünk jár. A listát az Egyesült Államok vezeti és Etiópia zárja.

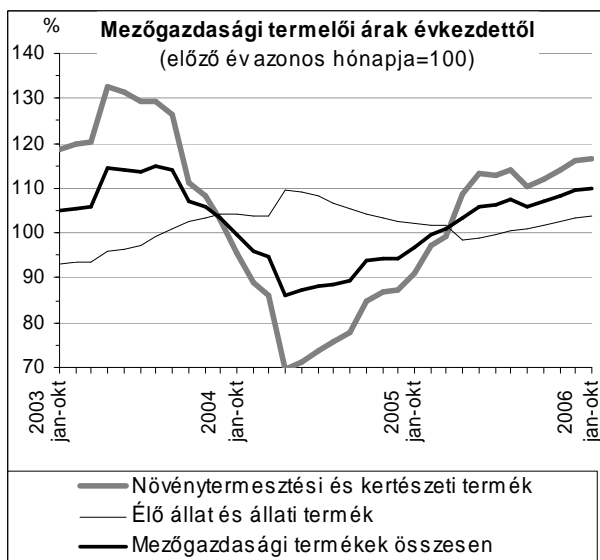
Fogyasztói árak

2006. novemberben 2005. novemberhez viszonyítva 6,4%-kal növekedtek az árak. Idén, az első tizenegy hónapban, átlagosan 3,7%-kal voltak magasabbak az árak, mint az előző év azonos időszakában. Az élelmiszerek árai az átlagnál nagyobb mértékben, 12,6%-kal emelkedtek. A háztartási energia átlagot meghaladó, 17,2%-os áremelkedésén belül a vezetékes gáz ára 30,1 százalékkal nőtt. A tartós fogyasztási cikkekért átlagosan 2,6%-kal kellett kevesebbet fizetni, mint 2005. novemberében. A szolgáltatások áremelkedése az átlagnál alacsonyabb volt (5%), de ezen belül továbbra is jelentősen drágultak egyes közszolgáltatások, mint a személyszállítás (10,3%-kal), a csatornadíj (9,8%-kal) vagy a vízdíj (7,8%-kal).

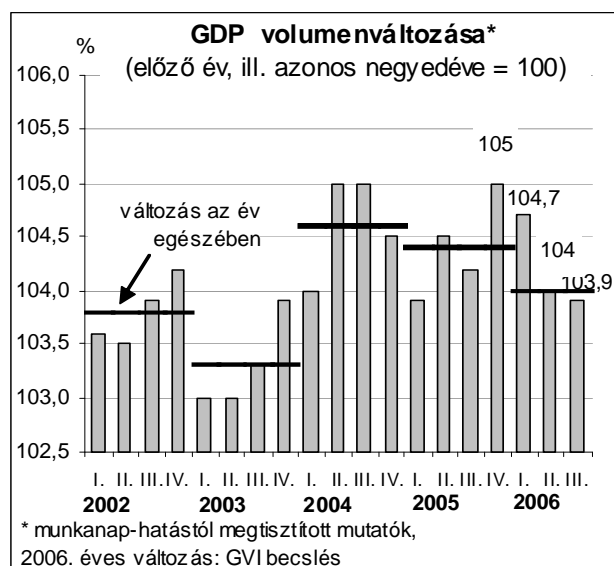
Mezőgazdasági árak

Az agrártermékek termelőiár-szintje idén január-októberben 9,9%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül a növényi termékek árszínvonala 16,5%-kal emelkedett, az élő állatoké és állati termékeké 3,9%-kal emelkedett. A gabonafélék termelői átlagára 20%-kal nőtt a tavaly ilyenkor mért 21,5%-os csökkenésből adódó alacsony szinthez képest. A zöldségfélék ára 15,7%-kal, a gyümölcsféléké 16,1%-kal emelkedett. Az év első tíz hónapjában a gyümölcsöknél a szilva ára 30,5%-kal csökkent, az őszibarack ára 8,7%-kal emelkedett. A borszőlő jelentősen, 33,3%-kal drágult, miközben az étkezési szőlő ára csak 8,7%-kal emelkedett. Az állati termékek ára 1,9%-kal emelkedett, ezen belül a tej termelői ára 0,9%-kal csökkent, a tyúktojás ára viszont 9,2%-kal nőtt 2005 első tíz hónapjához viszonyítva.

GDP

Magyarország bruttó hazai terméke a KSH és az Ecostat egy hónappal korábbi gyorsbecslésénél 2 százalékponttal gyorsabb, 3,8%-os ütemben bővült az egy évvel korábbi szinthez képest. A naptári hatás kiszűrésével 3,9%-os volt a növekedés üteme. A gazdasági növekedést termelési oldalról továbbra is elsősorban a feldolgozóipar és a pénzügyi tevékenység teljesítménynövekedése húzta. A GDP felhasználási oldalán a termékek és szolgáltatások kivitele továbbra is dinamikusán nőtt, míg a belföldi felhasználás kismértékben csökkent.

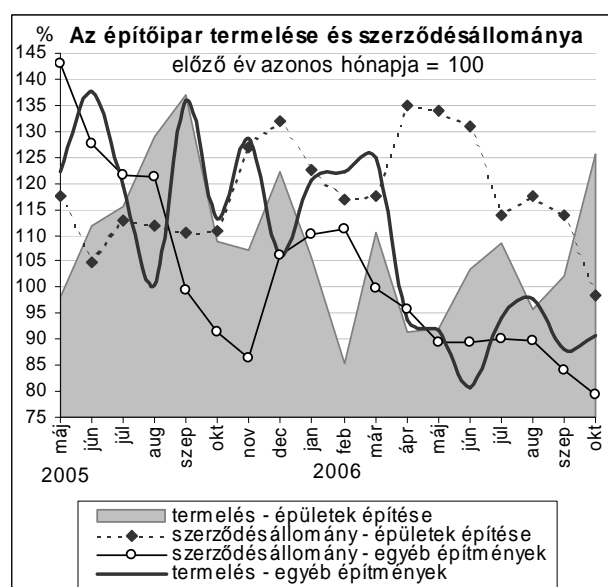
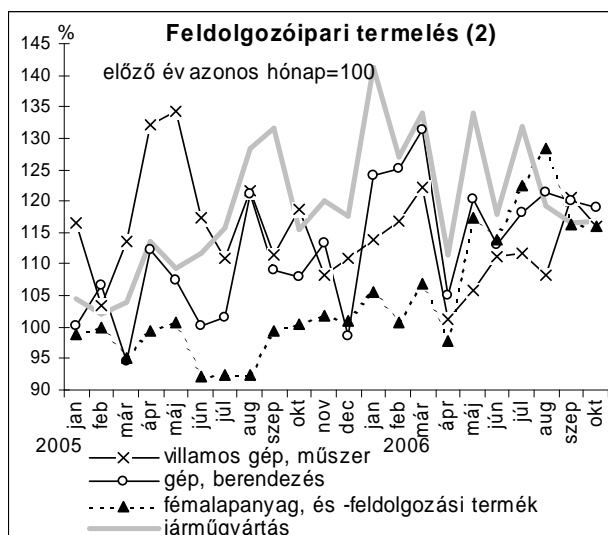
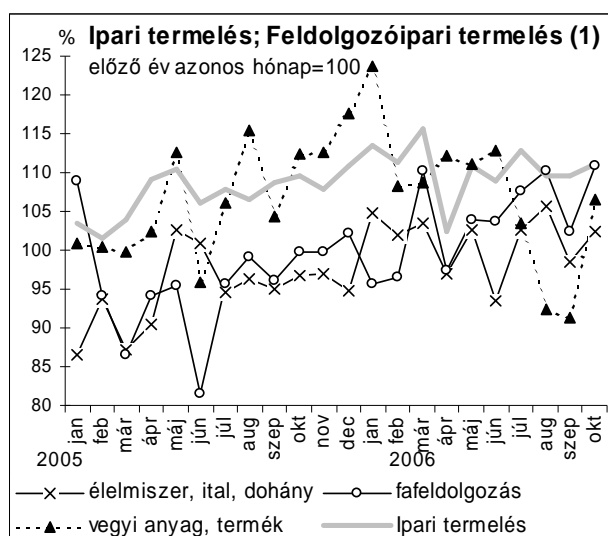

Ipari és feldolgozóipari termelés

Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 2006 októberében - munkanaphatástól megtisztítva - 10,6%-kal nőtt. A termelés volumene az év első tíz hónapjában 10,2%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. 2006 első 10 hónapjában az ipari export 14,1%-kal volt magasabb az előző év azonos időszakánál. 2006 októberben a feldolgozóipar termelése 12%-kal emelkedett 2005 azonos hónapjához képest. A feldolgozóipari termelés több mint egyötödét adó járműgyártás termelése jelentősen, 16,7%-kal nőtt. A feldolgozóipari termelés közel egyharmadát képviselő villamos gép és műszer gyártásában 16%-os volt a bővülés az egy évvel korábbi szinthez viszonyítva. A legnagyobb súlyú alág teljesítményé-hez elsősorban az iroda-, számítógépek, valamint a híradás-technikai termékek, készülékek átlagon felüli termelése járult hozzá. Kéthavi visszaesés után szerényebb mértékű, 6,6%-os volumenbővülés figyelhető meg a kisebb súlyú vegyi anyag, termék gyártásában. Markáns termelésövekedés mutatkozik a fémalapanyag, fémfeldolgozási termékek (15,9%), valamint a gép, berendezés gyártásában (18,9%) is. A feldolgozóipar kedvező rövidtávú kilátásai enyhén mérséklődtek: az új belföldi rendelések 14,5%-kal nőttek, az új exportrendelések 1,8%-kal visszaestek. Az összes rendelésállomány így 0,9%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

Építőipar

Oktoberben kedvezően alakult az építőipar teljesítménye. Az építőipari termelés 2006 októberben 7,5%-kal haladta meg az egy évvel korábbi szintet, az év első tíz hónapjában a termelés kismértékben, 1%-kal csökkent. A legnagyobb építőipari alágazat, a szerkezetkész épületek és egyéb építmények építése októberben 5,8%-kal emelkedett, évkezdettől 0,7%-kal csökkent. Az épületgépészeti szerelés termelése októberben 15,3%-kal nőtt, az év első 10 hónapjában az előző évi szinten volt. Az épületek építésének volumene októberben iugróan, 25,7%-kal nőtt, így az évkezdettől számított termelési mutató már nem maradt el az egy évvel korábbtól. Az építőipari termelés a közép-magyarországi székhelyű szervezetek körében 2,2%-kal visszaesett az év első nyolc hónapjában. A többi régióban – immár a dél-alföldi cégek körében is - nőtt a termelés, a legnagyobb mértékben a közép-dunántúli székhelyű szervezetek növelték termelésüket (22,5%-kal). A rövidtávú kilátásokat némiképp beárnyékolja a szerződésállomány mérséklődésének folytatódása. Az építőipari vállalkozások hó végi szerződésállománya 14,6%-kal volt kisebb a 2005. októberinél. Ezen belül az épületek szerződésállománya 1,5%-kal, az – az útépítéseket is magában foglaló - egyéb építményeké 20%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

Külkereskedelmi termékforgalom

2006. január–októberben – előzetes adatok szerint – a kivitel értéke 24, az importé pedig 22%-kal nőtt 2005 első tíz hónapjához képest. Európán számolva a kivitel értéke 16, a behozatalé 14%-kal bővült. A külkereskedelmi mérleg hiánya 518 milliárd forintot tett ki, ami 105 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel korábinál. 2006. októberben – a KSH első becslése szerint – a kivitel euróértéke 19, a behozatalé 15%-kal bővült a megelőző év azonos hónapjához viszonyítva. A külkereskedelmi mérleg októberi hiánya 59 milliárd forintot (207 millió eurót) tett ki, ami az egyenleg 28 milliárd forintos (148 millió eurós) javulását jelenti a 2005. tizedik havi értékhez képest. Az októberi kivitel 75, a behozatal 66%-át az Európai Unió tagállamaival bonyolítottuk.

Kereskedelmi szálláshelyek

Az év első tíz hónapjában a kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi és a belföldi vendégek által eltöltött éjszakák együttes száma 3%-kal csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva, amiben szerepet játszott a forint euróval szembeni árfolyamgyengülése. A szálláshelyek összes bevétele folyó áron ezzel szemben 5,5%-kal nőtt. A külföldről érkező vendégek száma 6, a vendégéjszakák száma 9%-kal csökkent január-októberben, 2005 azonos időszakához képest. A visszaesés – január kivételével - az időszak hónapra jellemző volt. Az Európai Unió országaiból érkezett vendégek 11%-kal kevesebb éjszakát töltöttek el a szálláshelyeken, mint 2005. január-októberben. Az USA állampolgárai 7%-kal több éjszakát töltöttek a szálláshelyeken, de 11 illetve 35%-kal élénkült az ukrán illetve az orosz vendégforgalom. A külföldi vendégforgalom visszaesését ellensúlyozta a tovább élénkülő belföldi turizmus. A vendégek és a vendégéjszakák száma egyaránt 3%-kal haladta meg az előző év azonos időszaki szintet. A belföldi kereslet a magasabb minőségű szálláshelyek irányába tolódott el.

Foglalkoztatás

A 2006. augusztus-októberi időszakban a foglalkoztatottak száma 3 millió 957 ezer, a munkanélkülieké 317 ezer fő volt, ami változatlan, 7,4%-os munkanélküliségi rátát jelentett, ami 0,1 százalékponttal magasabb az egy évvel korábinál. A 2006. augusztus-októberi időszakban átlagosan a 15–74 éves népesség 55,3%-a, a munkavállalási korúaknak pedig 65,5%-a jelent meg a munkaerőpiacon. A munkanélküliek 47,4%-a egy éve vagy annál régebben keresett állást. A munkanélküliség átlagos időtartama 16,6 hónapnak felelt meg.

Forrás: KSH, MNB, Eurostat, World Economic Forum,

Írta: Selmezy Iván

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2006/november, Budapest

